

עבודת השם

פירוש "ויקרא"

זאת דוגמא טובה לענווה. נבות היזרעאלי היה אדם צדיק וישר, ההולך בדרך ה'. קול נעים וערב לאוזן היה לו, ובכל אחד משלושת הרגלים היה נבות שר ומזמר באזני כל בני ישראל שהתאפסו בבית ה', והיה מנעים להם בקולו הנפלא את שהותם כל שומעיו לא פסקו מלהלל את שירתו. השבח הגדול ששיבחוהו הכנים רוח גאוה בלב נבות, והוא אמר בליבו: "בחג הקרב ובא לא אעלה לירושלים כהרגלו תמיד, נראה אם ירגישו העולים לרגל בחסרוני".

לנבות היה אסור להחזיק טובה לעצמו, הן חנן אותו הבורא במתנה, קול הערב נתן לו, כדי להלל את שם ה' ולהביא יותר ויותר אנשים לירושלים לבית המקדש, כיון שרבים עלו לרגל רק כדי לשמוע אותו, ואילו עתה הוא התפאר ולא עלה לרגל, ועל כך הוא נענש ומת על ידי אחאב מלך ישראל. המלך אחאב חשק בכרמו של נבות, שהיה סמוך לאדמותיו, והוא רצה לצרפו לאדמתו ולהפכו לגן ירק. הוא לא רצה לקחת את הכרם ללא רשות, לכן שלח את עבדיו, כשהצעתו בפייהם: "המלך חפץ בכרמך, תוכל לקבל כרם אחר או סכום כסף תמורתו". נבות סרב למכור את כרמו, "נחלת אבותי הוא", אמר, ולא הסכים לקבל מאומה תמורת כרמו. תשובת נבות ציערה את אחאב מאוד. לעת ערב, כאשר שאלה אותו אשתו, איזבל המלכה, לסיבת פניו העצובות, סיפר לה על סירובו של נבות השכן הקרוב שלהם למכור לו את הכרם. "אל תדאג ואל תצטער בגללי", הרגיעה המלכה הרשעית את בעלה, "אני אדאג לתת לך את הכרם!" והבטיחה לו כי רצונו יעשה. ואכן, עוד באותו יום שלחה איזבל לקרוא לזקני ישראל וציוותה עליהם לתפוס את נבות היזרעאלי, ולהעמידו מול שני עדי שקר שיעידו עליו שהוא מורד במלכות, ולכן מגיע לו גזר דין מוות.

על הפקודה חתמה המלכה איזבל בטבעת המלך, ולאחר שהיה הצו בידיהם, עשו הזקנים את אשר נצטוו לעשות, ולפני שהספיק נבות להוכיח את חפותו, תפסוהו אנשי בליעל, רשעים וחצופים, והרגוהו. אילו היה נבות עולה לירושלים, והיה מזכה את הרבים שהיו עולים ומתכנסים לשמוע את קולו, הייתה מצווה זו מגינה עליו מפני אחאב המלך, אך מכיוון שלא עלה, לא זכה ונהרג. (813 סיפורים על התנ"ך).

"ויקרא, אל־משה; וידבר יהוה אליו, מאהל מועד לאמר. (ויקרא א-א) מעשה במקורבו של רבי חיי עוזר גרודז'ינסקי שהציץ במכתב המיועד לר' חיים עוזר, והבחין בשגיאת כתיב, במקום "הגאון המפורסם בכל קצוי ארץ", נכתב שם "קצבי ארץ". הקורא חייך וצחק, העיר לו ר' חיים עוזר: שגיאה גדולה מזו יש במכתב, כי התארים המופלגים מתאימים לר' עקיבא איגר בדורו, והנה בא זה ובטעות כותבם עליו... פעם כשנחלש ר' חיים עוזר הקריאו לפניו מכתב. כשהשמיעו בקול את כל תארי הכבוד שעשירוהו, החל לצחוק, והסביר: נזכרתי בימי הריבולוציה ברוסיה כאשר ירד ערך המטבע, ובעד דולר אחד היו משלמים מיליוני רובלים רוסיים, כל אדם למרות שהוא עני מרוד, הפך בן לילה למיליונר... כך הם התוארים המופרזים שהשתרשו בימינו, אינפלציה בעולמינו הרוחני. (תולדות רבי חיים עוזר).

מעשה במוזכיר כולל קו"ד בשכונת מחסה בירושלים ציווה לשמשו לך והזמן את גברת רוזנפלד שבשכונה ומסור לה שתכנס לקבל סכום כסף שמחכה עבורה ולחתום על הקבלה. נחפז השמש, התבלבל וטעה, הוא החליף את השם רוזנפלד – לזוננפלד ומ"גברת" עשה ל"הרב". ירד לביתו של רבי חיים זוננפלד, רבה של ירושלים, ואמר לו שהמוזכיר מבקשו שיעלה אליו. מיד הזדרו הרב ועלה למשרד. משנפתחה הדלת תמה המוזכיר: אם הרב זקוק לי למה לא שלח לקרוא לי? ענה הרב בפשטות: השמש הזמינני אל כבודו. עד מהרה התבררה הטעות. רצה המוזכיר לנזוף בשמש, אך הרב מנע בעדו באומרו כי זה עלול לקרות לכל אדם. מיד פרס בשלום ויצא מהמשרד, אולם לא לדירתו חזר, אלא עלה במעלה השכונה דפק על דלתה של גב' רוזנפלד והודיעה: מוזכיר הכולל מבקש שתכנסי אליו, הגיע עבורך כסף... ("האיש על החומה" לוקטו ממורשת אבות).

17:32	כניסת השבת
18:32	צאת השבת
17:54	שקיעה
19:06	ר. תם
5:45	הנץ

הפטרה: "ויאמר שמואל"

"אדם בייקריב מכם קרבן, לה' מן הבהמה" (ויקרא א, ב) עצם הבאת הבהמה כקרבן שמכפר, היא ההכנעה שאדם חוזר בתשובה ונכנע. והכניעה לא שלמה אלא אם כן יראה בעיניו מה שעושים לבהמה ויחשוב ויתבונן שהכול היה צריך לעבור עליו, ובוה שהאדם מביא את הבהמה הרי הוא מתעלה וגם

היא מתעלה עמו בכך שגרמה לאדם להיות מתוקן על ידה. וכמו שמותר לנו לשחוט בהמה כדי לאכול ולתחזק בגופנו ובכך היא מתעלה ומגיעה לשלמותה, כי הרי זהו יעודה שסוף בהמה לשחיטה כי הסוף והתכלית שלה נתקנת בזה ע"י השחיטה, ואין בכך שום גזל כי לכך היא נבראה והיא אף שמחה בזה על אחת כמה וכמה שמותר להביא בהמה לתיקון הנפש ואין בזה שום גזל.

מעתה מובן הגזל האמור כאן לא מדובר באדם שגזל את חברו אלא אדם שגזל את בהמתו. אם האדם לא יחזור בתשובה הרי לא נתכפר לו, וממילא הבהמה לא נתקנה בכך וזה גזל בהמה כי אכל ולא בירך או הקריב קורבן לכפרה וחזר לסורו. מכאן נבין את דברי רש"י, שאם אדם חושב שהקורבן הוא הכפרה ובכך הוא מרגיש אגח רוחה "הנה הקרבתי בהמה, החטא כופר ומעתה אני יכול להמשיך" בבחינת עולם כמנהגו נוהג, הרי שנחשב שהקריב מן הגזל, לזעזענו יש אנשים שמבקשים להשקיש מצפונם ומגיעים ביום כיפור לתפילת נעלה, וקונים מצוות, עליות לתורה, כל נודי או את הפרנסה בסכומים גבוהים ובכך מרגישים מסופקים שיצאו ידי חובה. אך מה יועיל כל אלא

אם אחרי כיפור הם חוזרים לסורם ומלאים עברות כרימון. (אור דניאל)

"מִן־הַבָּקָר וּמִן־הַצֹּאן, תִּקְרִיבוּ, אֶת־קִרְבַּנְכֶם" (ויקרא א,ב) כמה טעמים נאמרו על אשר אין מביאים קרבן מן החיה אלא רק מן הבהמה.

א. משם שהבהמה ניתן להשיגה בנקל ואילו חיות נמצאות רק ביערות ומקומות מרוחקים וסירחה יסירה כרוכה בהשגתם, והקדוש ברוך הוא חס על בניו.

ב. משום שהחיות נוהגות בגאווה ויש בהן נטיות ויצרים רעים, ואילו הבהמה מהלכת תמיד בראש מורכן לקרקע ואינה יודעת גאווה, לכן ציווה ה' שנביא קרבן מן הבהמה כדי שנלמד הנהגה זו ממנה.

ג. משום שהבהמה נרדפת על ידי חיות הטרף, וכך אמר הקדוש ברוך הוא: שור נרדף מפני ארי, עז נרדף מפני נמר, כבש מפני זאב. לא תקריבו מן הרודפים אלא מן הנרדפים "והאלוקים יבקש את נרדף" (קהלת ג'). כמו כן עם ישראל שהוא העם הנרדף מכל האומות, הקדוש ברוך הוא מבקש אותנו תמיד ומצילנו מידם. (ויקרא רבה כ"ה, ה', תנחומא אמור לוקט מלבוש יוסף).

סיפור בהמשכים "פגישה ברכבת" חלק ב.

ציצור: יוסף היה היהודי היחיד בכפר הקטן ברוסיה. את פרנסתו הפיק מפונדק שבו מכר יין-שרף ודברי מתיקה. כומר הכפר שנאה עזה בערה בו ליוסף היהודי. השכם והערב זמם מזימות לפגוע בו. **המשע:** הוא נכנס בבהלה אל חדרו של הרבי, ובטרם הספיק לפצות את פיו פקד עליו הרבי: "עלה מיד לרכבת הקרובה ושוב לביתך, אך הקפד לקנות כרטיס למחלקה הראשונה". הרבי הוציא מכיסו כמה שטרות כסף ומסרם לידי יוסף: "נראה שכרטיס במחלקה הראשונה יקר מדי בעבורך. קח לך כסף וקנה את הכרטיס המבוקש". הרבי בירכו, ויוסף יצא לדרך. יוסף נכנס אל תאו ברכבת ועמד להתפלל תפילת שחרית. בעת תפילתו טרדו אותו המחשבות על המשפט הצפוי לו. ביקורו אצל הרבי הותיר אותו מבובל למדי, שכן הרבי לא יעץ לו מה לעשות. בכי בלתי-שלט פרץ מעיניו. בכי ואנחותיו גברו והלכו עד שנשמעו גם בתא הסמוך. אחד משכניו פתח בהירות את דלת תאו של יוסף, וראה אותו יושב ודמעות זולגות על לחיו. האיש שאל לפשר בכי ויוסף סיפר לו בתמימות את דבר העלילה והמשפט הנכון לו. בתוך כך נכנסו גם שני חבריו של השכן והאזינו אף הם לדברים. יוסף לא היה יכול לדעת ששלושת האנשים האלה הם השופטים שנשלחו אל הכפר כדי לערוך את משפטו. ניכר היה מדבריו של יוסף כי אמיתיים וכנים הם. השופטים השתכנעו כי הוא חף מפשע. בבואם אל הכפר פנו היישר אל בית הכומר, וזה שיקן אותם בביתו המרווח. הוא ערך לפניהם סעודה, וכיבד אותם בין-שרף חזק וטוב. הללו דאגו להשקותו כראוי. כטוב לבו ביין פתח הכומר את פיו ואמר כי רק יהודי אחד נותר בכפר, וכי גם הוא יעזוב בקרוב. השופטים קרצו לו בעיניהם ויצרו בליבו תחושה כי הם בעלי-ברית. במהרה גילה להם הכומר כיצד החליף את בקוב המשקה של היהודי בבקוב רעל. בבוא יום המשפט התייצב יוסף באולם. הוא לא זיהה כי השופטים הם האנשים שנסעו עמו ברכבת. השופטים הורו לתביעה להציג את עמדתה. כמה מהכפריים ששהו בפונדק ביום המעשה עלו והעידו על מה שאירע. כשהגיעה שעתו של הכומר להעיד החל לדבר בארס על רשעותו של היהודי, שניסה כביכול להרעיל את כל יושבי הפונדק. לפתע הסה אותו ראש השופטים ושאל: "האם תוכל לספר לנוכחים את מה שסיפרת לנו בביתך?". הכומר נרעד, פניו חפו והוא השתתק. ראש השופטים סיפר בעצמו את כל האמת, כפי שסיפר להם הכומר. הכומר המאשים נעשה עכשיו נאשם במותו של אדם ובעלילת שקר. השופטים חרצו את דינו: הגליה לסיביר ועבודת פרך לשנים רבות. ואילו היהודי הוכרז חף מכל פשע ושב בשמחה לביתו. **סוף!**

פנית ההלכות

ע"פ ילקוט יוסף
כ"ה ה'

"דין כותב בשבת" (סימן שמי)

א. הנועל מנעלים שבסוליה שלהם חקוקים אותיות וצורות בולטות, או צורת הסמל המסחרי, ובדרך הילוכו על אדמת החול, או השלג, נחרטים האותיות והצורות בקרקע, ונראין לעין, יש להתיר ללכת במנעלים אלה בשבת, ואין בזה משום כותב בשבת, כיון שהוא דבר שאינו מתכווין. ואפילו אם הוא פסיק רישיה, הואיל ואינו כותב אלא ברגליו דרך הילוכו, וגם אין הכתיבה מתקיימת, הוי פסיק רישיה דלא נחיא ליה בתרי דרבנן, הילכך מותר. (ילקו"י שם ע"מ קלב)

א. מנעול מספרים הבנוי באופן שעל-ידי כיוון נכון של הגלגלים לספרות מסוימות ניתן לפתוח את המנעול, מותר להשתמש בו בשבת, ואין בזה חשש כותב. (ילקו"י שבת ה ע"מ קלב)

ב. הכותב בשבת על נייר כשיש מתחתיו נייר קופי, ובשעת הכתיבה נחקקות האותיות גם בנייר שמתחת לקופי, יש אומרים שחייב מן התורה משום כותב גם על מה שנכתב על-ידי הנייר קופי. ויש אומרים שעל הנייר התחתון אינו עובר אלא מדרבנן, כיון שאינו רק גרמא.

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאווגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורבחון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית: יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.asef@gmail.com כמו כן ניתן להוריד את העלון בבאתי "לדעת" ו"דרשו"